

HOMILIA CELEBRACIÓ MARE DE DÉU DELS DOLORS

Bellpuig, 8 d'abril de 2022

Estan ja molt a prop els dies de Setmana Santa i la litúrgia ens convida a dirigir la nostra mirada a la creu de Crist. Una manera singularment profunda de contemplar aquest misteri, és mirar-ho des del cor de la Mare, amb els ulls de Maria, penetrant en els sentiments i vivències del seu cor. Quan celebrem a la Mare de Déu dels Dolors, no és per aturar-nos-hi, sinó per, a través d'ella, arribar a Crist, perquè els ulls de Maria sempre estan posats en Jesús. Us convidem, per tant, a fixar-nos-hi en la mirada de Maria a la creu i, d'aquesta manera, preparar-nos per a celebrar amb profunditat la Setmana Santa.

Les mirades a la creu

La creu de Jesucrist va ser plantada en el Calvari i roman al llarg de la història com a signe per a tot home. Hi ha qui s'aproxima a ella amb mirada curiosa, per tal saber que li ha passat al Mestre de Galilea, ajusticiat com un malfactor. Alguns la contemplen amb una mirada escandalitzada, perquè el terrible patíbul de la creu va ser i segueix sent un escàndol per als homes de tots els temps. La creu és una resposta sorprenent del Pare al Fill que s'ha posat a les seves mans. D'altres la miren amb indiferència. Però hi ha també la mirada del deixeble, que vol descobrir en l'arbre de la creu el sentit que té aquest misteri per a la seva vida. I hi ha sobretot la mirada de la Mare, que també és deixeble i seguidora de Jesús.

Com contempla Santa Maria la passió de Jesús i la creu? Les dades ens les ofereix d'una manera sòbria l'evangelista Joan quan ens diu que al peu de la creu hi havia la mare, al costat de el deixeble estimat i que, enmig d'aquell terrible turment, Jesús els va dirigir unes paraules.

Estava al peu de la creu

Hem de fixar-nos-hi, en primer lloc, en que Maria estava al peu de la creu. L'evangelista afegeix que estava "de peu", és a dir, dreta davant la creu, fent front a la situació. Maria no defuig el misteri de dolor ni abandona el fill a l'hora del príncep de les tenebres. Quan els deixebles es dispersen, en l'hora de l'abandonament i de la negació, Santa Maria roman al costat del seu fill lacerat i maltractat.

Avui, com llavors, ella segueix estant al peu de les creus dels homes, dels dolors i sofriments de la humanitat. Maria és amb el pobre i el malalt -els preferits del seu Fill- acompanya el moribund, al malalt i als que pateixen la guerra. Avui, com llavors, són moltes les persones que abandonen als crucificats, que no volen fer-se càrrec del malalt en situació terminal, del no nascut, de l'ancià o de l'emigrant sense feina. Al costat de la seva creu segueix estant Maria, que els acull i cura amb el seu afecte maternal.

Lliçó immensa per a una societat que defuig el dolor i només cerca el plaer, “allò que m’agrada”, allò que satisfà les meves necessitats. Maria no es derrumba davant la contradicció, ensenyant-nos que aquest dolor és part de la nostra vida.

Ho fa en companyia de l’Església, representada en aquesta escena per les dones que van romandre fidels fins el final i pel deixeble estimat. Maria al peu de la creu és, en certa manera, prototip del deixeble i figura de l’Església, que vol romandre al peu de la creu de Jesucrist i ser solidària amb les creus dels homes. Com Maria, hem d’estar al peu de les creus dels homes, germans de Jesucrist, del seu dolor i de la seva soledat. Amb ella com a mare i companya, l’Església ha d’aprendre a ser solidària de l’home i servidora de tots.

Contemplació de la creu: mirada de fe i associació al sacrifici

Al peu de la creu, Maria mira el Fill que penja de la patíbul. En una primera mirada descobreix el dolor terrible que li han infligit, l’horrible suplici que estan sotmetent a Jesús. I es compadeix com a mare, sentint el sofriment i també el rebuig i la soledat. Ella és vertaderament “Mater lacrimosa” davant el fill lacerat.

Però la mirada de Maria mai és només a la superfície. Ella sap mirar amb profunditat. Conta sant Lluç que l’actitud de Maria era contemplar en silenci i interioritzar, meditant en el sentit d’aquells fets. Per això, quan Maria contempla la creu, intenta penetrar també en el seu misteri, en la raó d’aquell dolor.

Des d’aquesta mirada de fe, la creu apareix com una sorprenent manifestació d’amor. Revela l’amor del Pare, més fort que el pecat i que la mort, perquè “Déu ha estimat tant a el món, que li ha donat el seu Unigènit”. I fa patent també l’amor de Crist, que accepta obedient el suplici, a favor de tots els homes. “Carregat amb els nostres pecats pujar a l’arbre, perquè morts al pecat visquéssim per a la justícia”.

Contemplant la creu, descobreix que l’amor és redemptor i que el dolor i la mort poden ser vençuts per l’amor. Maria és la dona que, més que qualsevol ésser humà, comprèn el significat de l’oferiment de Jesús i de l’amor per la humanitat que revela.

Descobrir aquesta veritat condueix a Maria a unir-se a aquest amor del Pare i del Fill. Ella també estima i s’identifica amb el crucificat. Els autors medievals es van fixar en la unió de Maria amb Crist a la creu. Ella ofereix -diu un d’aquests autors- “la sang del seu cor” i Jesucrist “la sang de la seva carn” (Arnaldo de Chartres). Per això la tradició l’ha considerat col·laboradora excepcional en l’obra de la redempció, anomenant-la “corredemptora”. El Concili va explicar que Maria es va associar al sacrifici de Crist “amb cor de Mare”, que plena d’amor va consentir en el sacrifici del seu Fill (LG 58).

Als antics cristians els hi agradava de comparar entre Eva i Maria. Així com Eva va estar al costat de Adam en el moment de la caiguda, Maria és amb Jesús en el moment de la

redempció. De fet, Jesús l'anomena "dona", com indicant aquesta relació amb la primera dona, Eva.

De Maria aprenem a contemplar la creu amb mirada de fe. El deixeble veu la creu de Jesús com una porta per la qual la misericòrdia de Déu entra en la història i sent personalment els batecs d'amor del cor de Déu en ella. I contempla també la seva pròpia creu com a oportunitat per a la redempció.

I de Maria aprenem també a associar la nostra creu i la dels homes a la creu de Crist, convertint-nos d'aquesta manera també nosaltres en corredemptors. Maria, no te por del dolor sinó que l'assumeix i ho redimeix amb l'amor. De la mateixa manera nosaltres hem d'assumir i viure el sofriment propi i el dels altres, units a l'única creu de Crist.

Mare de la pietat i misericòrdia

Però Maria no és només model, sinó també mare, que acompanya els deixebles. És mare de pietat i de misericòrdia. Al peu de la creu Maria és entregada com a mare a tota l'Església. És mare que mira amb dolçor els seus fills i és mare a la que nosaltres mirem, implorant la seva pietat.

Per això el poble cristià contempla amb confiança a la Mare. En la pregària a la Mare dels Dolors de Bellpuig s'invoca a Maria com "reina i sobirana" i se li demana que sigui la "nostra mare i patrona", que escolti el nostre clamor i sigui el nostre emparo i que concedeixi els seus favor al nostre poble. A ella invoquem plens de confiança demanant que ens ensenyi a contemplar la creu des del seu cor traspasat pel dolor i que es mostri sempre com a mare d'aquest poble.